

Lager kvensk danseforestilling:

– Kjenner på litt ærefrykt

De siste ukene har en gjeng dansere og musikere jobbet intenst med det som skal bli Norges første, kvenske danseforestilling i stor skala. – Det representerer en hel kultur, så jeg kjenner på litt ærefrykt, sier danser og koreograf Astrid Serine Hoel.

Linn Marit Hermansen

Publisert: 28.03.2022 kl 07:00

Sammen med danserne Linn Hamnvik, Sathieshnaa Sivamohan og Andreas Vorkinnslien, og musikerne Anne Margaret Nilsen, Trygve Beddari og Tov Ramstad har hun et prosjekt som bygger på gamle tradisjoner hvor bjørnedans er hovedfokuset gjennom forestillingen. Og det er akkurat det forestillingen heter, «Karhutanssi» eller «Bjørnedans» på norsk.

I to uker har gjengen vært på residens hos Davvi - Senter for scenekunst.

– Det har vært veldig spennende, og vi har brukt mye tid på å utforske. Det er fortsatt over et år til premiere, og det er litt deilig. Nå har vi et godt utgangspunkt å jobbe videre med, sier Hoel.

Anne Magraret Nilsen forklarer Andreas Vorkinnslien og Astrid Serine Hoel hvordan man forbereder seg til bjørnejakt. – Når man drar må man løsne den nederste hengselen på døra, slik at når man slamrer døren igjen etter seg går den av hengslene, sier hun.

Foto: Linn Marit Hermansen

– Litt her og litt der

I forestillingen viser de fram både lek og historie. Det veksles mellom musikk og stillhet.

– Teksten vi leser opp har vi fått fra litt her og der. Noe er eget, forklarer Beddari.

For flere av dem er kvener selv.

– Historien om en dame som synger som ei mygg fikk vi fra ei dame på kvenfestivalen i Skallelv, sier Nilsen som i løpet av forestillingen både var med som en del av dansen, fungerte som fortellerstemme og i tillegg spilte musikk.

– Jeg har en visjon om at danserne skal være en del av lydbildet og musikerne en del av det fysiske bildet, forklarer Hoel.

Danserne brukte stokker både til å lage former og lyd under forestillingen. Her ser vi Linn Hamnvik danse mellom stokkene. Foto:

Linn Marit Hermansen

Kantele

På scenen får man se tradisjonsdans knyttet til kvensk kultur mikset med break, house og samtidsdans.

Med seg på scenen har de blant annet trestokker som gjerne er forbundet med bjørnedans, disse bruker de aktivt gjennom det meste av forestillingen både til å lage mønstre, til lek og til å jakte på bjørnen.

De benytter seg også av strenginstrumentet kantele.

– Det var et instrument som var mer vanlig i Finnmark før i tiden. I bygda Børselv blir det fortalt at det før krigen fantes en kantele i annethvert hjem, sier Beddari.

Innimellom var det som om bevegelsene med stokkene representerte roing mens andre ganger kunne det se ut som om danserne strikket med store strikkepinner. Og strikking var noe de fortalte om på scenen også. – Min grandtante hadde alltid strikketøyet i hendene, selv når hun bar på flere unger og matet dem samtidig, fortalte Anne Margaret Nilsen. *Foto: Linn Marit Hermansen*

Kvensk språk

Det kvenske språket er også noe de har tenkt på, og underveis i forestillingen blir det blant annet telt til tre på kvensk.

– Vi kommer nok til å få med mer av det kvenske språket etter hvert, sier Hoel.

Beddari kommer fra Sør-Varanger og vokste opp i et hjem hvor det ble snakket både kvensk og finsk.

– Men på den tiden skulle man ikke snakke det, så jeg fikk ikke lært noe av det selv før jeg var ungdom, sier han.

Trygve Beddari hadde med seg strenginstrumentet kantele på scenen. *Foto: Linn Marit Hermansen*

– En skam

En av de som møtte opp for å få med seg visningen var Maya Mi Samuelsen som selv har kvenske aner.

– Jeg vet jo ikke så mye om det kvenske, det var noe man holdt skjult i familien. Det var en skam. Jeg kan heller ikke huske å ha lært noe om det på skolen, sier hun.

Hun likte det hun så og hørte.

– Det var veldig fint å se og høre på, sier Samuelsen.

Kulturskolens Linn Christin Agedal var også tilstede.

– Jeg visste ikke så mye om kvener før jeg så dette, og nå er jeg veldig nysgjerrig på sluttresultatet, sier hun.

Finske arkiver

Hoel synes det er fint å jobbe med det kvenske.

– Jeg håper på å få fram hvordan kvensk er relevant i dag.

Forestillingen skal ha premiere under Festspillene i Nord-Norge til neste år, men før den tid har de fortsatt en jobb foran seg.

– Framover skal vi grave i arkivene i Finland for å lære mer, sier Beddari.

Det var lek og moro på scenen også, og innimellom konkurrerte danserne om hvem som kunne danse lengst uten å treffe pinnene. *Foto: Linn Marit Hermansen*

Her ser vi Andreas Vorkinnslien juble over å ha vært den som holdt lengst ut uten å treffe pinnene mens de danset i høy hastighet over dem. *Foto: Linn Marit Hermansen*

Musikerne var og en del av scenebildet. – Jeg har en visjon om at danserne skal være en del av lydbildet og musikerne en del av det fysiske bildet, forklarer koreograf Astrid Serine Hoel. *Foto: Linn Marit Hermansen*